

Koncertzālē “Latvija” uzstāsies slavenā vijolniece Vineta Sareika un LNSO mūziķi

Sestdien, 1. martā, plkst. 16.00 koncertzālē “Latvija” uzstāsies pasaulē atzītā vijolniece Vineta Sareika un Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra mūziķi, izpildot Franča Šūberta, Semjuela Bārbera un Karla Amadeja Hartmaņa skaņdarbus.

Raksturojot Ventspilij un koncertzālei “Latvija” veidoto programmu, Vineta Sareika atklāj, ka tā būs skaista un dvēseliska, bet reizē arī ar nopietnu noskaņu: “Sāksim ar slaveno Bārbera “Adagio” stīgām, bet tālāk sekos Karla Amadeja Hartmaņa “Concerto funebre”, kas ir ļoti dziļš skaņdarbs. Tas tapis 1939. gadā, smagos apstākļos un smagā laikā, kas diemžēl sasaucas arī ar to, ko mēs redzam šodien. Otrajā daļā skanēs slavenā Šūberta “Nāve un meitene” stīgu kvarteta pārlikums stīgu orķestrim.”

Pievienotā vērtība Vinetas Sareikas koncertos ir viņas izmatotais instruments – tā ir unikāla iespēja dzirdēt slavenā vijolu meistara Antonio Stradivāri 1683. gadā būvēto vijoli. “Stradivari vijole mani iedvesmo. Ja modernajam instrumentam ir dažas nianšes, tad ar seno instrumentu klusajās vietās es varu atklāt simttūkstoš nianšes, tā ir tāda buķete kā labam vīnam, ko nevar aprakstīt,” stāsta vijolniece.

Vinetas Sareikas starptautiskā karjera sākās 2009. gadā, kad viņa kļuva par Karalienes Elizabetes starptautiskā vijolnieku konkursa laureāti. Vineta Sareika sadarbojas ar izciliem orķestriem – Londonas “Philharmonia” orķestri, Beļģijas Nacionālo orķestri, Karalisko Flāmu orķestri, Lisabonas filharmonisko orķestri, Londonas kamerorķestri, bet 2022. gadā vijolniece pievienojās Berlīnes filharmoniku sastāvam. 2023. gadā, uzvarot konkursā, viņa kļuva par pasauleslavenā kolektīva pirmo koncertmeistari un pirmo sievieti orķestra 141 gadu ilgajā vēsturē, kas ieņēma šo amatu. Tomēr 2025. gada februārī latviešu vijolniece aizvadīja savu pagaidām pēdējo koncertu šī slavenā kolektīva sastāvā. Vineta Sareika veidojusi programmas ar slaveniem diriģentiem – Andri Nelsonu, Polu Gudvinu, Gilbertu Vargu, Žanu-Bernāru Pomjē un Žerāru Korstenu un daudziem citiem.

Semjuela Bārbera “Adagio” izaudzis no viņa vienīgā stīgu kvarteta otrās daļas. Tā pirmatskaņojumā 1938. gadā diriģents bijis Arturo Toskanīni, un skaņdarbs uzreiz guvis ievērojamu klausītāju labvēlību. “Adagio” arī skaidri izgaismo komponista tonālo muzikālo domāšanu, kas nereti nonāca pretrunās ar viņa laikabiedriem, kas savu rokrakstu meklēja modernisma kompozīcijas tehnikās. Taču, iespējams, tieši mūzikas valoda, kas priekšplānā ļauj izvirzīties emocijām – nepastarpinātām, piesātinātām un īstām – nodrošinājusi darba ilgmūžību un jēgu arī šodien.

Francis Šūberts 1824. gadā rada savu 14. stīgu kvartetu, kam lemts kļūt par vienu no izcilākajiem. Stīgu kvarteta “Nāve un meitene” nosaukums aizgūts no Šūberta iepriekš komponētas dziesmas, kuras tēma izmantota kvarteta otrajā daļā. Savukārt nāves un meitenes motīvs vācu kultūrā ir izplatīts jau kopš renesanses laikiem, un, lai arī būdams jau smagi slim, iespējams, Šūberts nāves tēlu te traktējis kā meitenes mīloto.

Savukārt vācu komponista Karla Amadeja Hartmaņa vienīgais vijolkoncerts – “Concerto Funebre” – top, reaģējot uz Čehoslovākijas aneksiju Otrajā pasaules karā. Koncerta introdukcijā izmantota husītu himna, kas simbolizē čehu gadsimtus garās cīņas par brīvību. Hartmanis nebaidījās meklēt sevi piesātinātajā 20. gadsimta modernisma mūzikas ainā arī par spīti režīmam, kuru viņš neatbalstīja.

Vinetas Sareikas un LNSO mūziķu koncertu organizē SIA “Kurzemes filharmonija” ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu. Biļetes pieejamas visās “Biļešu paradīzes” tirdzniecības vietās un internetā. Papildus koncerta biļetei iespējams pievienot VIP piedāvājumu – “Mūzikas draugu klubs” – ar iespēju koncertzāles otrā stāva “Greenroom” telpā izmantot garderobi un baudīt atspirdzinājumus.

